

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20C/41/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113234144
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8113234144.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, samosudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcu B. S., X.. XX.XX.XXXX, L. H. X. X, XXX XX J., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 20, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že poplatok 215,75 eura, ktorý dojednával žalovaný so spotrebiteľmi v znení: „Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy, uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 Eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 Eur v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto dohody o poskytnutí služby“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 431,50 eura, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 589,24 eura (trovy právneho zastúpenia), na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa svojou žalobou podanou na súde dňa 25.11.2013 pod sp. zn. 20C/41/2013 a 20C/42/2013 domáhal určenia, že poplatok 215,75 eura, ktorý dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi spočívajúci v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a vydania bezdôvodného obohatenia spolu vo výške 431,50 eura. Svoju žalobu odôvodnil tým, že sa ocitol vo finančnej tiesni, a preto sa rozhodol si zobrať od žalovaného úver. Na základe žiadosti mu bola schválená výška úveru /úverový limit/ 1.500,- eur, s ročnou úrokovou sadzbou 70,01 % p.a. Žalovaný si okamžite započítal poplatok 215,75 eura, čo z úveru predstavuje až 14,3 %. Popri úrokoch 70,01 % tak ide o ďalšie plnenie v neprimeranej výške. Podľa žalobcu je poplatok absolútne neprimeraný k službe, ktorou je možnosť odkladu splátok podľa bodu 8.1.a. Odklad splátok neznamená ich odpustenie a práve preto je cena tejto služby v rozsahu 14,3 % z výšky úveru neprijateľná. Neprijateľná by bola v

takejto sadzbe aj z výšky odložených splátok a nielo ešte ako 14,3 % z výšky úveru. Ako spotrebiteľ ešte ani nevyužil takúto službu a už ju zaplatil. Poplatok je neprijateľný, nielen z dôvodu neprimeranosti ceny tejto služby (14% za odklad splátok), ale aj z dôvodu, že sa platí bez ohľadu na poskytnutie tejto vedľajšej služby (služba žiadna - poplatok 215,75 eura). Žalovaný získava prospech skôr ako spotrebiteľ a pritom službu ani neposkytol.

Žalobca poukázala na rozsudok KS v Prešove 18Co 109/2011, kde súd uviedol: „Odvolačí súd zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z. z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie „ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). V tomto duchu je poskytovanie úveru za stavu, že si z neho ešte pred jeho poskytnutím dodávateľ zinkasuje nejakú jeho časť v rozpore s ratio legis právnej úpravy úveru. V skutočnosti teda žalovaný poskytol úver nižší ako uvedený v zmluve a to o sumu rovnajúcu sa „splátke“ 603 eur. Takéto úverovanie odporuje aj spotrebiteľskému právu, pretože sa spotrebiteľovi poskytuje úver na jeho ekonomické využitie v krátenej výške a úroky sa pritom počítali aj z neposkytnutých peňažných prostriedkov. Logickým výkladom významu inštitútu splátky spotrebiteľského úveru možno dospieť k záveru, že splátka prichádza do úvahy až po poskytnutí úveru. Konštrukcia o poskytnutí úveru už jeho odpísaním z účtu veriteľa neospravedlní záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, pretože naráža na nenaplnenie ekonomického využitia predmetu úverového právneho úkonu. Splácanie úveru, ktorý nebol poskytnutý na jeho ekonomické využitie, nedáva žiadny zmysel ani logiku. Odvolací súd preto prisudzuje zmluvnej podmienke o započítaní si splátky 603 eur v okamihu poskytnutia úveru vlastnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, pretože ako vyplýva z vyššie uvedenej definície takáto zmluvná podmienka odporuje ratio legis inštitútu úveru“.

Žalobca ďalej poukázala na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe (Oberlandesgericht Karlsruhe) z 3. mája 2010 č. k. AZ 17 U 192/2010: „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene. Poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru bol bankou stanovený vo výške 2 % z výšky úveru, najmenej však 50 eur paušálne. Banka sledovala podľa vlastných vyjadrení v podstate úhradu úsilia vynaloženého pri spracovaní údajov v predzmluvnej fáze, túto obranu však súd odmietol a vyhodnotil jej konanie vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Spotrebiteľ nenavštívi banku z dôvodu poradenstva v otázke konkrétnej úrokovej sadzby alebo rady, či si na základe vlastnej finančnej situácie môže dovoliť úver, ale výhradne s cieľom zistiť, či a za akých mesačných splátok je banka vôbec ochotná mu ním požadovaný úver poskytnúť. Preverenie úverovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru vyšší krajinský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok, bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie. Aj z tohto dôvodu je zmluvná podmienka stanovujúca povinnosť platiť poplatok za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru neprijateľná a voči spotrebiteľom neúčinná“.

Vyšší krajinský súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa (bod 34. rozsudku).

Žalobca taktiež poukázal na rozsudok KS Prešov 20Co 12/12 v prípade žalovaného, v ktorom sa obdobne namieta obdobný poplatok a rozsudok KS v Ostrave 16 ICm 944/2010. Celková čiastka, ktorú musí zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru + poplatok) je 3.375,54 eura. Práve uvedený poplatok neprimerane navyšuje cenu úveru. V bankách ani úroky nie sú tak vysoké ako tento poplatok

za vedľajšiu službu, ktorá je predformulovaná na jednom z tlačív, ktoré díleri vyžadujú podpisovať. Pre žalobcu sú takéto úverové vzťahy veľmi zložité a nerozumie im. Podľa zmluvy mal vrátiť žalovanému navyše o 1.875,54 eura. Už na prvý pohľad ide o zmluvu, ktorá bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi a za neprijateľnú odplatu za úver. Tak vysoké úroky sú v rozpore s dobrými mravmi, čo konštatoval NS SR napríklad v rozsudku 5 Cdo 26/2011, alebo uznesení IMCdo 1/09 alebo NS ČR v rozsudku sp. zn. 21Cdo 1484/04.

Žalobca sa domáha neprijateľnosti predmetného poplatku podľa § 3 ods. 3, ods. 5 prvá veta zákona č. 250/2007 Z. z. Naliehavý právny záujem odôvodňuje uplatnením primeraného finančného zadosťučinenia a vyplýva aj z § 153 ods. 4 OSP. Taktiež je pre neho dôležité, aby poznal skutočnú výšku dlhu, ako sa to uvádza v uznesení NS SR IM Cdo 1/09.

Žalovaný k žalobe uviedol, že žalobca účelovo a z právneho hľadiska neprijateľným spôsobom pristupuje k posúdeniu odplaty za prevzatie záväzku veriteľa (žalovaného) poskytnúť odklad splatnosti splátok. Zaoberá sa výhradne otázkou odplaty (označovanej ako „poplatok“) a túto nedôvodne porovnáva s poplatkom v skutkovo a právne odlišnej situácii. Zároveň v žalobe uvádza účelové a s touto vecou nesúvisiace odkazy na množstvá súdnych rozhodnutí, ktoré sa v skutkovej i právnej rovine týkali úplne iných otázok. Žalovaný poukázal na to, že posudzovanie otázky odplaty podľa Dohody o poskytnutí služby uvedenej v bode 8 Zmluvy o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 21.6.2012 (ďalej aj „Zmluva o RÚ“) musí vychádzať z komplexného posúdenia všetkých ustanovení tejto dohody a tiež z relevantných právnych predpisov. Žalobca tento fakt v podanej žalobe nereflektuje a naopak z jeho argumentácie vyplýva, že pojem neprijateľnej podmienky a právnu podstatu tohto inštitútu nepochopil. Dohoda o poskytnutí služby je samostatným právnym úkonom, a jej vznik nie je podmienkou pre vznik Zmluvy o RÚ. Táto skutočnosť vyplýva z bodu 8., ods. 8.6 Dohody o poskytnutí služby. Dohoda o poskytnutí služby je aj osobitne podpísaná, čo zdôrazňuje jej samostatnosť od ostatného obsahu Zmluvy o RÚ v tom smere, že dlžník podpísaním tlačiva Žiadosti/Zmluvy nepristupuje a neuzatvára automaticky Dohodu o poskytnutí služby. To, že uzavretie Dohody o poskytnutí služby je samostatné, napokon zdôrazňuje aj grafické rozlíšenie Dohody o poskytnutí služby od ostatného obsahu Zmluvy o RÚ. Podľa žalovaného priemerný spotrebiteľ si je vedomý, že dohodu neuzatvára ani automaticky so Zmluvou o RÚ, že jej uzavretie vyžaduje samostatný súhlas s ňou a tiež aký je význam takejto dohody. Aj v prípade žalobcu bolo uzavretie dohody slobodné a dobrovoľné, kedy vedel o jej význame, právach a povinnostiach z nej vyplývajúcich.

Žalovaný ďalej uviedol, že predmetná odplata je cenou plnenia, čiže tvrdenie o neprijateľnosti dojednania o tejto odplate je vylúčené. Ani cena plnenia, a to aj v zmysle výslovného znenia smernice Rady 93/13/EHS v článku 4 odstavce 2, a ani dojednanie o nej nie sú neprijateľnou podmienkou. Žalovaný preto namieta, že tvrdenia žalobcu sú v rozpore so zákonom. Zmyslom právnej úpravy neprijateľnej podmienky je odstrániť zo zmluvného vzťahu také ustanovenie, ktoré bráni spotrebiteľovi v uplatňovaní nejakých práv alebo vytvára pre neho nevýhodnejšie postavenie v porovnaní so stavom, ako keby danú situáciu upravoval zákon. Predmetom dohody o poskytnutí služby je odplatné prevzatie záväzku veriteľom poskytnúť odklad splatnosti maximálne troch splátok. Na jednej strane je záväzok zaplatiť odplatu za prevzatie povinnosti veriteľa poskytnúť odklad splatnosti splátok a na strane druhej záväzok poskytnúť odklad splatnosti splátok. Čiže ide o úpravu takej situácie, ktoré keby nebola dohodnutá medzi zmluvnými stranami, potom by sa nedala nahradiť nejakou zákonnou úpravou. Zákon žiadny odklad splátok neupravuje a už vôbec nie, že by bolo povinnosťou veriteľa ho poskytnúť ak o to dlžník požiada, mala byť bezodplatná. Uzavretie dohody naopak zavádza úpravu, ktorá je výhodnejšia oproti zákonnej regulácii. Nie je zrejmé ako môže byť dojednanie Dohody o odplatnom poskytnutí služby a odplaty v neprospech žalobcu. Dohoda o poskytnutí služby je zároveň individuálnym dojednaním, a to nielen pokiaľ ide o jej vznik, ale aj pokiaľ ide o výšku odplaty. Odplata a dojednanie o nej preto nemôžu byť neprijateľnou podmienkou. Pri posudzovaní odplaty žalobca nielenže nevychádza z komplexného posúdenia obsahu dohody, ale aj k výške odplaty pristupuje skresľujúco a zavádzajúco. V žalobe sa nezohľadňujú právne a ekonomické účinky odkladu splátok a ich reálne (praktické) dopady. V prípade využitia odkladu splátok sa v prvom rade dlžník vyhne sankciám za omeškanie. Ich maximálnu výšku upravuje ust. § 3a nar. vlády č. 87/1995 Z.z.

Na základe uzavretej Dohody o poskytnutí služby vzniklo žalobcovi právo uplatniť si nárok na odklad splátok a povinnosť veriteľa tento odklad poskytnúť. Plnenie teda spočíva vo vytvorení povinnosti veriteľa poskytnúť odklad splatnosti splátok a tomu korešpondujúce právo dlžníka odklad využiť. V Dohode o

poskytnutí služby sa nehovorí nič o tom, že odplata sa platí po uskutočnenom odklade. To, či k odkladu dôjde, závisí od dlžníka. Zo žiadneho ustanovenia regulujúceho spotrebiteľské právne vzťahy nevyplýva právo spotrebiteľa domáhať sa vrátenia odplaty za zakúpený a nevyužitý tovar či služby. Aj v prípade dohody ide o rovnakú službu ako je napr. predĺženie záručnej doby nad zákonný rámec za odplatu, objednanie balíka televíznych programov a ich nevyužívanie resp. využívanie len niektorých z nich, atď. Žalobca pred uzavretím Dohody o poskytnutí služby si sám zvážil, či dohodu uzavrie.

Podľa žalovaného žaloba nesmeruje k ochrane práv, ale k zneužívaniu postavenia spotrebiteľa. Pritom aj generálna advokátka vo veci C-453/10 vo svojom stanovisku uvádza, cit. jednostranne zvýhodňovaný spotrebiteľ by bol totiž zbavený zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Rozhodnutie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 18Co 109/2011 s touto vecou nemá nič spoločné. V danom prípade išlo o posúdenie finančného Závazku spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. V tomto prípade je odklad splátok v záujme dlžníka (tu žalobca). Odklad splátok slúži na riešenie situácie, kedy dlžník nemôže splátku uhradiť z dôvodov napr. práceneschopnosti, straty príjmu a pod. Zároveň umožňuje dlžníkovi, aby sa nedostal do omeškania a teda nevznikli mu záväzky titulom omeškania (v zmysle nar. vlády č. 87/1995 Z.z.). Logickým záverom uvedeného je, že dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť odklad splatnosti splátok je na prospech dlžníka. Možnosť odkladu splátok je zo strany dodávateľa služba, ktorú ponúka ako možnosť riešenia situácie, kedy dlžník nebude schopný splácať svoje záväzky. Žalobca sa slobodne a dobrovoľne rozhodol, že si túto službu „zakúpi“. Žalovaný nemá záujem na odkladaní splátok. Tvrdenie o tom, že podpísanie dohody o poskytnutí služby bolo vyžadované, považuje žalovaný za hrubo zavádzajúce.

Žalovaný namietal, že podanie žaloby a v nej uvádzané tvrdenia sú v rozpore s dobrými mravmi. Zmluva o RÚ a Dohoda o poskytnutí služby boli zo strany žalobcu podpísané dňa 21.6.2012 a zo strany žalovaného 26.6.2012. V danom čase (teda pri uzavretí oboch právnych úkonov), a ani v čase vyplatenia úveru po započítaní odplaty v zmysle Dohody o poskytnutí služby neboli zo strany žalobcu vznesené žiadne pripomienky. Rovnako tak nedošlo k odstúpeniu od Zmluvy o RÚ v zákonnej lehote. Až s odstupom viac ako jedného roku žalobca uvádza špekulatívne tvrdenia a absolútne nevierohodné tvrdenia. Zo strany žalobcu ide o zjavnú snahu zneužiť ustanovenia upravujúce spotrebiteľské právne vzťahy a dosiahnuť ich prekrútením neoprávneným majetkovým prospech. Žalobca sa snaží teraz poprieť vlastné, dobrovoľne a slobodne uskutočnené rozhodnutie a takto sa neoprávnene obohatiť na úkor žalovaného.

Uznesením zo dňa 4.3.2014 súd spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 20C/41/2013 a 20C/42/2013, ktoré sa budú viesť pod sp. zn. 20C/41/2013

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Žalobca uzatvorila so žalovaným dňa 7.12.2012 Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver (úverový limit) vo výške 1.500,- eur a č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver (úverový limit) vo výške 1.500,- eur. Súčasťou oboch zmlúv bola v bode 8.1 Dohoda o poskytnutí služby v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej „úver/revolving“) a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok úveru vo výške 215,75 eura a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 eura v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby“.

Podľa bodu 8.2: „Dlžník je oprávnený, nie však povinný požiadať o odklad splatnosti splátok úveru/revolvingu po splatení prvých troch splátok za podmienky, že je dlhodobo práceneschopný, pričom dlhodobou pracovnou neschopnosťou sa rozumie pracovná neschopnosť začatá najskôr v deň uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby a trvajúca dlhšie ako tri týždne alebo pokiaľ s ním bol skončený pracovný pomer. Dlžník je povinný toto svoje právo veriteľovi doložiť kópiou lekárskeho potvrdenia,

ktoré preukazuje dobu trvania jeho pracovnej neschopnosti alebo kópiou potvrdenia o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie alebo výpoveďou resp. dohodou o skončení pracovného pomeru alebo iného dokumentu, ktorý preukazuje skončenie pracovného pomeru, pričom odo dňa vyhotovenia ktoréhokoľvek z uvedených dokumentov do dňa ich doručenia veriteľovi nesmie uplynúť doba dlhšia ako dva mesiace. Účinnosť odkladu splácania nastáva okamihom doručenia žiadosti veriteľovi vrátane všetkých príslušných dokladov podľa predchádzajúcej vety. Dlžník je oprávnený požiadať o odloženie splátok poskytnutého úveru aj v iných prípadoch ako je uvedené vyššie, ale tento odklad je podmienený schválením zo strany veriteľa. Na odloženie splátok v týchto iných prípadoch nemá dlžník“.

Z karty klienta číslo zmluvy XXXXXXXXXX a číslo zmluvy XXXXXXXXXX vyplýva, že žalobcovi bola u oboch poskytnutých úveroch vo výške 1.500,- eur vyplatená suma 1.284,25 eura.

Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z.z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

Podľa § 153 ods.1 O.s.p., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Uzavreté zmluvy o revolvingovom úvere súd považoval za zmluvy spotrebiteľské, keďže žalovaný ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úvery žalobcovi ako fyzickej osobe, ktorý nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z formy a obsahu zmlúv, je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárové“ zmluvy, ktorých predtlač formulára mal žalovaný už pripravené a dopisoval do nich iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobcu, ktorý obsah týchto zmlúv žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť, ani neovplyvnil. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

V prvom rade sa súd zaoberal naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľných zmluvných podmienok. Vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určení neprijateľných zmluvných podmienok, a to bez toho, aby žalobca musel tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo z vyššie uvedených zákonných ustanovení, najmä z citovaného § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2013, sp. zn. 1Co/237/2013.

Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že poplatok 215,75 eura, ktorý dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi spočívajúci v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýkoľvek splátok úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Z karty klienta vyplýva, že žalovaný pri poskytnutí úveru okamžite stiahol žalovanému poplatok u oboch zmlúv vo výške 215,75 eura, čo predstavuje viac ako 14% z poskytnutého úveru, a to bez ohľadu na to, či žalobca službu spočívajúcu v odklade splátok využije alebo nie. Takáto dohoda podľa názoru súdu spôsobuje hrubú nerovnováhu práv a povinností účastníkov v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný v prvom rade namietal, že zmluvná podmienka by mala byť vylúčená zo súdnej kontroly, pretože individuálne dojednaná. K tomu súd uvádza, že už v konaní 20C/39/2014, kde bol rovnaký žalovaný a jednalo sa o totožnú zmluvnú podmienku, vypočul ako svedka obchodného zástupcu žalovaného, a ktorý uviedol, že podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere bolo aj uzatvorenie dohody o poskytnutí služby, nakoľko táto dohoda o poskytnutí služby sa uzatvára ku každej zmluve o revolvingovom úvere. Rovnako súd nemá dôvod neveriť žalobcovi, ktorý vo svojej výpovedi uviedol, že mu táto dohoda nebola vysvetlená a ani tejto dohode nerozumel a keby mu povedali, že mu stiahnu 215,- eur, tak by ju nepodpísal. Súdu sa zdá ako nelogické, aby spotrebiteľ žiadal o možnosť odkladu troch splátok a za takúto službu, ktorú ani v čase uzatvorenia nevie, či vôbec využije, zaplatil sumu 215,75 eura, teda vo výške viac ako 2,5 násobku splátky. Preto súd sa nestotožnil s vyjadrením žalovaného, že táto dohoda bola individuálne dojednaná, a preto podlieha súdnej kontrole. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku, že odplata je cenou plnenia, a preto nepodlieha súdnemu prieskumu, tak súd uvádza, že sa posudzuje sa nie cena, teda jej výška, ale celá táto dohoda, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť za niečo, čo mu nie je dodané. Celá dohoda sa teda posudzuje komplexne, teda nie len výška stanoveného poplatku. Na základe vyššie uvedeného súd uzatvára, že žalovaný je povinný zaplatiť za službu, ktorú ešte nevie, či v budúcnosti využije, a ktorá je podmienkou pre uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere. Takáto dohoda je uzatváraná výlučne v prospech žalovaného, pretože spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, keďže žalobca tieto splátky v konečnom dôsledku musí zaplatiť. Žalobcovi sa touto dohodou splátka neodpúšťa a ani neznižuje, čo by sa aj na výšku tohto poplatku (viac ako 2,5 násobok splátky) dalo predpokladať. Súd má preto za to, že takáto podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu práv a povinností účastníkov v neprospech spotrebiteľa, a preto je neprijateľná.

Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 15.1.2015 uviedol, že žalobca odklad splátok aj reálne a riadne využil a požiadal o odklad splátok č. 5,6,7, súdu však žiadnu žiadosť o odklad zo strany žalobcu žalovaný nepredložil, pričom vychádzal iba z toho, že pri uvedených splátkach je v karte klienta 0. Súd má preto za to, že táto skutočnosť zo strany žalovaného nebola preukázaná.

Nakoľko podľa kariet klienta žalovaný okamžite stiahol žalobcovi 2 krát sumu 215,75 eura, na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, tak došlo na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcu, a preto je povinný bezdôvodné obohatenie vydať. Na základe uvedeného ho súd zaviazal

na zaplatenie bezdôvodné obohatenie vo výške 431,50 eura. Pokiaľ ide o námietku premlčania, tak subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia začína plynúť od kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. z výsluchu žalobcu vyplýva, že tento sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení v roku 2013, preto má súd za to, že nárok nie je premlčaný.

O trovách súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalobkyňa mala v konaní plný úspech, preto jej súd priznal náhradu trov konania.

Priznaná náhrada trov konania vo výške 589,24 eura pozostáva z trov právneho zastúpenia za 4 úkony právnej služby po 66,71 eura pred spojením vecí (prevzatie a prípravu právneho zastúpenia vo veci 20C/41/2013, žaloba vo veci 20C/41/2013, prevzatie a prípravu právneho zastúpenia vo veci 20C/42/2013, žaloba vo veci 20C/42/2013) + 1 úkon po 70,03 eura po spojení vecí (zastupovanie pri pojednávaní na OS Prešov dňa 28.11.2014) + 1 úkon po 74,50 eura (zastupovanie pri pojednávaní na OS Prešov dňa 28.11.2014) + 4x rež. paušál po 7,81 eura + 1x rež. paušál po 8,04 eura a 1x rež. paušál po 8,39 eura + cestovné motorovým vozidlom Škoda Fábria, EČ: PO 914 BC dňa 28.11.2014 na trase Svidník - Prešov a späť vo výške 5,40 eura (účtuje 1/6) a dňa 16.1.2015 vo výške 6,48 (účtuje 1/5) + náhrada za stratu času za 4 začaté polhodiny dňa 28.11.2014 vo výške 8,93 eura (účtuje 1/6) a dňa 16.1.2015 vo výške 11,18 eura (účtuje 1/5) + 20 % DPH / podľa § 9 ods.1, § 11 ods.1, § 13 ods. 3, § 13a ods.1 písm. a/ , c/ a d/, § 15 písm. a/, b/, § 16 ods.3, ods.4, § 17 ods.1, § 18 ods.3 vyhl. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Podľa § 149 ods. 1 O. s. p. ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi. Žalobca je preto povinný zaplatiť trovy konania na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta vedený vo VÚB Prešov, č.ú. SK72 0200 0000 0000 4294 9572, BIC: SUBASKBX, VS 27613.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v troch vyhotoveniach na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodných skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).

V Prešove dňa 16. januára 2015